

Parlamentul
Republicii Moldova

267-07 nr. 666
14 decembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative
(nr.446 din 05.12.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și reieșind din analiza efectuată relatăm următoarele.

I. Aspecte de ordin general și procedural:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dna Olesea Stamate, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei informative, proiectul legii are drept scop ajustarea cadrului normativ conex Legii taxei de stat nr.213/2023. Astfel, amendamentele propuse prin proiectul dat au fost elaborate în vederea asigurării unui cadru normativ coerent, prin eliminarea oricăror discrepante dintre normele noii legi privind taxa de stat și prevederile altor acte normative conex acesteia.

3. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, condiție obligatorie, potrivit art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, autorul menționează că, implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare.

4. Conform prevederilor art.58 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

5. În vederea respectării art.21 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice și avizării de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ. În sensul dat, considerăm oportună avizarea proiectului în cauză de către Ministerul Justiției.

6. Potrivit art.35 din Legea nr.100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru cele elaborate de deputați.

7. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituție.

II. Observații de conținut și de respectare a cerințelor tehnicii legislative:

1. La art. I:

1.1 În conformitate cu art.51 alin.(4) din Legea nr.100/2017, în legea de modificare și/sau abrogare a mai multor acte normative, fiecărui act normativ i se consacră un articol însemnat cu un număr ordinar, exprimat prin cifre romane și urmat de punct. Diviziunile acestor articole se însemnează cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct. În cazul în care se modifică un singur articol din lege, această diviziune nu se numerotează. Având în vedere că se propune modificarea unui singur articol, art.9 din Legea nr. 1007/2001 privind actele de stare civilă, acest fapt se va menționa expres în dispoziția de modificare, iar numerotarea cu pct.1 a modificării la art. 9 se va omite. Obiecția este valabilă și pentru art. II, art. III, art.VI, art. VIII, art. IX, art. X, art. XII, art. XIII, art. XIV, art. XV, art. XVI și art. XVIII din proiect.

1.2 Subsecvent, sursa de publicare a actului normativ se va indica după următorul model: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului)”. Obiecție valabilă pentru toate actele normative supuse modificării în proiect.

Astfel, mențiunea privind sursa publicării Legii nr.100/2001 urmează a fi rectificată, în felul următor: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.97-99, art.765)”, iar cuvintele „cu modificările ulterioare” se vor plasa după mențiunea sursei de publicare.

1.3 Textul de referință urmează a fi conformat prevederilor art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, în conformitate cu care terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative. Prin urmare, terminologia care se utilizează în textul art.9 al Legii nr.100/2001 se va uniformiza cu terminologia utilizată în textul Legii nr.213/2023. Amintim că, potrivit art.3 lit.b) al legii nominalizate, se impune taxă de stat pentru înregistrarea actelor de stare civilă, eliberarea documentelor de stare civilă (certificatelor, extraselor), emiterea certificatelor și extraselor de pe actele de stare civilă noi ca rezultat al modificării sau reconstituirii acestora.

1.4 Totodată, la definitivarea proiectului se va ține cont de faptul că, potrivit normelor de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a elementelor structurale ale unui act normativ se utilizează verbul: „**se substituie**” și nu verbul „**se înlocuiește**”. Observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

2. Pentru a fi în corespundere cu cerințele tehnicii-legislative de elaborare a actelor normative, prevăzute în Legea nr.100/2017, **art. II** se propune a fi expus în următoarea redacție:

„**Art. II** – La articolul 715 alineatul (1) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.66–75, art.132), cu modificările ulterioare, textul „Legea taxei de stat nr.1216/1992” se substituie cu textul „Legea taxei de stat nr.213/2023”.

3. Din motivele invocate supra, redacția **art.III** necesită a fi expusă în felul următor:

„**Art. III** – Articolul 353 din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159–162, art.648), cu modificările ulterioare, se completează cu următorul enunț: „În acest caz se achită taxa de timbru în cuantumul prevăzut de Legea taxei de stat nr.213/2023”.

4. La art. IV:

4.1 Reținem necesitatea schimbării formulei dispoziției introductive, după cum urmează:

„**Art. IV** – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.285–294, art.436), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:”

4.2 La pct.2, numerotarea modificărilor propuse la art.83 din Codul de procedură civilă se va omite. Obiecție valabilă și pentru pct.4, 5, 11, 12 ale art. IV.

4.3 La pct.4, sugerăm a fi revăzută denumirea articolului în acord cu conținutul acestuia, dat fiind faptul că, articolul vizează scutirea de taxă de stat și/sau taxă de timbru.

4.4 La pct.8, trimiterea la alin.(1) al art.267 este eronată. Art.267 din Codul de procedură civilă este divizat în litere.

4.5 La pct.15, urmează a fi operate modificări la alin.(4) și nu alin.(5) al art.365 din cod.

4.6 La pct.17, redacția propusă pentru art.426¹ alin.(1) lit.b¹) urmează a fi revăzută, deoarece are un caracter contradictoriu. Conform modificărilor propuse, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art.437 alin.(1) și alin.(2), cu excepția cerinței privind anexarea dovezii achitării plății taxei de stat. Or, alin.(2) al art.437 prevede obligativitatea anexării la cererea de recurs a dovezii de plată a taxei de stat, dacă cererea de recurs se impune cu taxă.

5. În conformitate cu pct.47 din Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova nr.3 din 2 februarie 2022, în cazul modificării mai multor acte normative, modificările se expun în ordinea cronologică a datei adoptării/aprobării actelor normative modificate. Prin urmare, propunerea de modificare a Legii nr.105/2003 și a Legii nr.122/2003 se vor situa înaintea propunerii de modificarea a Codului muncii.

6. La art. V:

6.1 Sursa de publicare se va expune conform următorului model: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.176-181, art.513)”.

6.2 După mențiunea sursei de publicare se vor adăuga cuvintele „cu modificările ulterioare”.

6.3 Nu este clar raționamentul modificărilor propuse la pct.1.și 2 în contextul în care la pct.1.1.18 al Anexa nr.2 din Legea nr.213/2023 sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele de judecată reclamantii în acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor.

7. Art. VI se propune a fi expus în următoarea redacție:

„**Art. VI** – La articolul 525 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.248–251, art.699), cu modificările ulterioare, alineatul (3) se exclude”.

8. Întru respectarea rigorilor redacționale, formula dispoziției introductive ale **art. VII** se va expune astfel:

„**Art. VII.** –Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214–220, art.704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: ”.

9. Cu referire la **art. IX**, aferent excluderii alin.(3) al art.13 din Legea nr.45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, menționăm că în conformitate cu prevederile pct.1.1.5. al Anexei nr.2 al Legii nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru reclamantii în acțiunile privind aplicarea măsurilor de

protecție și în acțiunile privind repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat prin acte de violență în familie.

10. La art. XI:

10.1 Dispoziția introductivă a articolului se va expune după modelul:

„Art. XI. –Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: ”.

10.2 La pct.1, pentru rigoarea redactării, la norma propusă pentru art.448 alin.(8) cuvântul „plătește” se va substitui cu cuvintele „se percepe o”.

10.3 La pct.2, în redacția propusă normei de la art.45¹³ alin.(4), considerăm eronată referința la art.448 alin.(8). Precizăm că norma de la 448 alin.(8) vizează plata taxei de timbru pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunilor contravenționale. Obiecția vizează și trimiterile la norma invocată la pct.3 și 4.

11. La art. XVII:

11.1 Dispoziția introductivă se va expune după modelul:

„Art. XI. –Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309–320, art.466), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: ”.

11.2 La pct.2, se va indica că la articolul 234 alin.(1) textul „art.212 alin.(1) lit.c) și d)” se va substitui cu textul „art.212 alin.(1) lit.c), d) și e)”.

12. La art. VIII, în scop de rigoare juridică, urmează a fi supus substituirii textul „Legea taxei de stat nr.1216/1992”.

În contextul celor invocate supra, sugerăm autorului reexaminarea prevederilor proiectului de lege nr.446 din 05.12.2023 prin prisma observațiilor invocate în aviz.

**Șeful Direcției generale
Ion CREANGĂ**

ex.: Olesea Bostan

tel.: 820-237

e-mail: olesea.bostan@parlament.md